

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

Ik vind Cousette is niet vies, maar ik vind er echt geen reed aan.
Ze kunnen gerost het model met wat hullupwerk.
Kan het nog wel etbaar zijn, maar ik ben geen hout Cousette, lieve.
Hij vindt het beter dan Komkommer. Komkommer vindt je ronduit smerig.
Ja, afschuwelijk, vooral omdat ze vies ruikt.
Het is wel awesome, dat je mij houdt.
Zijn er nog steeds mensen die podcast voor het eerst ontdekken?
Ja, dat is opvallend.
Met zo ontzettend veel aanbod denk je dat iedereen inmiddels wel podcast luistert, maar niets is minder waar.
Als je deze podcast voor het eerst luistert, welkom.
Welkom bij Maarten Verossum, de podcast.
Abonneer je eventjes op deze podcast, dat is heel handig.
Want dan krijg je nieuwe afleveringen als allererste te horen en ook vanzelf in je fiets te zien.
Druk even op abonneren of opvolgen.
En dan druppelen ze helemaal vanzelf binnen op je smartphone.
Wat is het onderwerp vandaag?
Het onderwerp vandaag is de Urban Dungle.
Een zondering waar, en ook zowel een deprimierend als een zeer opwekkend boek.
Omdat het eigenlijk helemaal hangt aan een zonderingen paradox die wij totaal niet aanhebben zien komen, althans naar mijn gevoel niet aanhebben zien komen.
En dat is de paradox.
Dat eigenlijk het betreurenswaardig is hoeveel schitterende natuurgebieden verwoest zijn door de snel groeiende mensheid op deze planeet.
Vooral als het gaat om een zeer omvangrijke stedelijke gebieden natuurlijk.
Waar vooral als plat gaat en rivieren worden ondergrond gegaan of helemaal omgedraaid worden of wat ze voor gekke dingen daar ook mee doen.
De bestaande dierenwereld vaak wordt uitgerooid, kortom.
Het is niet dan verwoesting wat de klok slaat.
In die stedelijke gebieden.
En het is ook wel heel aardig in dit boek, in dat boek Urban Jungle.
Dat is geschreven door meneer Wilson.
Dat de beschrijving van wat er gebeurt in het gebied waar Los Angeles tot ontwikkeling is gekomen.
Los Angeles is ook zo'n typisch Amerikaanse staat die ook groeit als een soort schimmel.
Je krijgt nauwelijks van een uitgesproken centrum spreken, maar de stad groeit niet waar over een gigantisch gebied in totaal.
Waarbij echt alles op de schop gaat, letterlijk op de schop gaat en virueelijk op de schop gaat.
En als je het leest die beschrijven van wat er allemaal verdwijnt en wat van een fijne ecolotie er naar de blikse moet rollen pern.
Over die Los Angeles River, wat niet veel meer is dan de Rijnkepsche Beekte,

dan wordt het hier een soort betonnen gootloopt en zo.
We zullen allemaal wel weer spijt van hebben.
Nou, als je dat dan hebt, de tranen staan hier nu, bij wijzeversprek.
En dan als je ietsje doorbladert, dan komt de paradox van dit boek,
namelijk dan beschrijft Wilson,
hoe wat nu de ecologische structuur van Los Angeles is.
En dan kun je niet anders zeggen dat dat eigenlijk nu de ecologische structuur van een stad
Los Angeles in allerlei opzichten veel interessanter is, veel aantrekkelijker is,
veel hunner is, veel vochtiger is,
een veel grotere diversiteit aan dieren vertoont
als dat die fantastische ecologische situatie die verwoest is door de bouw van Los Angeles.
En daar zit, dat is de kern eigenlijk van het hele boek,
dat die steden natuurlijk zeker in hun initiële ontwikkeling.
Niets dan naargheid en verwoesting met z'n meebrengen, je begrijpt ook wel waarom.
Denk ook een beetje aan die 19e eeuwse steden, die vaak wel heel verschrikkelijk waren.
Maar dat die steden nu eigenlijk, tot onze stoelbe verhoondering in allerlei opzichten,
dat is wat die bedoelt met Urban Jungle,
dat die steden eigenlijk een soort gigantische natuurmonumenten zijn geworden.
Een soort gigantische onbedoelde dierenpark, ik weet niet precies hoe je het best zou,
kunnen beschrijven, en dat het hele tweede helft van de boek wordt in beslag genomen,
door een beschrijving van die zondelingenparadox,
dat die steden van alles verwoesten,
bruwelijke manier echt de wetlands die vol gebouwd worden,
overal worden ook precies dezelfde fouten gemaakt,
dus in drassige gebieden wordt enorm gebouwd en dan blijkt het toch na,
want het is het vijftig jaar, honderd jaar, dat dat niet verstandig geweest is,
en dat alle structurele problemen blijven aanwezig blijven vanwege die drassigheid.
Nou ja, denk aan Nederlands,
je kunt ook aan Jakarta denken, of Bangkok,
allemaal landen die, of grote steden die waar het echt heel droevig mee gesteld is,
op de middel lange termijn hadden Indonesiës,
bouwen een hele nieuwe hoofdstad, noot de benen op Borneo,
Kalimantan tegenwoordig geheten, ja dat kunt je ook allemaal weten,
Borneo is Kalimantan tegenwoordig,
maar die steden zijn, hoe je het ook bezielt,
die steden wonderen van natuurlijke diversiteit,
vaak een veel grotere diversiteit dan er was,
voordat het steden waren,
en dat ligt deels aan het feit dat die steden ook vol zitten met zogenaamde exoten,
dat we zeggen dieren die van heinde en ver uit de wereld aangevoerd zijn,
eerst pargvogels er geworden, denaalos gebroken enzovoort,
maar nog veel amusanter is hij natuurlijk de verhalen over de dieren die er achter zijn gekomen,
het vaak ook wel opportunistische en intelligente dieren zijn,

dat je in zo'n stad een stuk beter hadden kost, dan op het Platteland,
en dat er in de stad beduinen minder op je geschoten wordt dan op het Platteland,
en dat er in de stad heel wat minder insecticide en gewas bestrijding enzovoort voorkomt dan op het Platteland,
want dat is natuurlijk de keerzijde van dit verhaal,
dat het Platteland is deels temperooi gevallen aan een sterk geïndustrialiseerde landbouw die op grote schaal afhankelijk is van kunstmest en vergif,
niet waarom allerlei paraciten eens zo weg te houden van de oogst,
want anders wordt hij door die paraciten opgegeden,
maar ja, dat doet zich in de stad natuurlijk in veel minder water voor de gemeentes, hebben nog wel de neiging om het ruimte aan de slacht te gaan,
maar ik geloof wel dat dat toch algemeen wordt gezien als nogal stomszinnig soort van blijd, dus je krijgt het wonderlijke verschijnsel, en geloof dat hij begint met Londen, en het fameuze Vossen verhaal natuurlijk in Londen,
er wonen veel meer Vossen in Londen dan op het Oprangomring in de Platteland, en dat had, wist ik veel, ik had dat eigenlijk nooit gelezen, maar mijn dochter heeft een tijdje in Londen gewoond, en die had daar een kamer en in de vrij beperkte tuin in Centraal Londen woonde een hele Vossen-familie,
die ook bijzonder geïnteresseerd was in de zweetschoenen van de bewoners van dat pand, dat waren maar kamerbewoners, dus die jonge Vossen, die speelden, die jatten, die schoenen die ze bij de achterdeur hadden gezet, om nou eens fijn in te gaan lukken en te gaan pijten.
Sterker nog, daar heeft zich al een soort stadsfos ontwikkeld, genetisch, want die Vossen-invasie blijkt al in de jaren 30 begonnen te zijn, ze weten ook niet precies waarom, misschien ook omdat de Vossenjaart ook niet meer is wat die was,
of die het nog wel mogelijk is, maar natuurlijk in de stad zich nimmer zal verwoorden, dat wordt natuurlijk in de stad ook niet geschoten, misschien door een enkel halve haar, maar niet zoals een platte land waar iedereen een gewoer heeft, om met mijn vader te spreken, waar ze zelfs op mij kunnen even schieten, dat is vaak een soort rite passage dat je daar een gewoer krijgt, als je volwassen wordt. Gewoon in Amerika natuurlijk, he?
Mouwke in Engeland of in Frankrijk, mijn citaat van mijn vader schiet hier zelfs op mij, dat is na een lijn van Frankrijk, dat wordt ook op alles gepaft, waar waar we gebleven. Ja, bij die Vossenjaart, dat was ook een verhaal, dat door de mixtomatose, natuurlijk de konijnestand enorm uitgedund is, maar dat vervolgde die Vossenjaart erop, waar we trekken naar de stad. En nogmaals Vossen zijn intelligenten, opportunistische dieren, en iedereen weet dat wij ongekenloordig zijn met voedsel. En er ligt overal voedsel, of in het boeljoef, maar als volkshoefdje, maar te versteren bij een lagere school, en dan kun je leven van de weg en gooien de boterhammetjes, omdat de kinderen allemaal een reep chocolabet, ik ruide niet hier op de hoek, ik ga een kopen, dat is natuurlijk al 10, 10, 10 jaar of zo. Nogmaals, daar heeft ze alle stadsvols gevormd, die is er net iets andere

koppergreep ik, en die is een nieuwsgieriger dan zijn soortgenoot op het platteland, en hij is tammer, hij is minder bang, omdat hij, ja, hij hoeft niet verschrikkelijk bang te zijn, want daar wordt het je straks, maak je een wandelingetje in een mineparkje, verrek, je ziet hun vols, dan zegt hij, oh volkshoefdje is er nog maar toe, die gaat me aanvallen ofzo, hij moet doodgeschoten worden

tot het gemeen, je zal er een enkeling hebben die dat natuurlijk wel beweert, ja, dus het is ook een beetje, het Dassen verhaal, de Dassen stond in alle opzichten in Nederland op uitsterven, nou hebben we die Dassen boomclub gekregen, die heeft de Dassen van de ondergang gered, en nu bedreigd

de Dassen feiten door zijn ongekeerde succes, het Nederlandse spoorverkeer, met die Dassen ook, een stuk minder intelligent dan volgens hem, maar toch er wel achter zijn gekomen, dat zo'n spoordijk

wat hoger ligt en droog is, en heel prettig materiaal bevat hem, een fijne Dassenburg te bouwen, ik zie nog die foto's voor me van die reuze Dassenburg in Duitsland, er is waar 200 Dassen woonden, die zag je ook, het was ook een foto waar echt tientallen Dassen tegelijkertijd op stonden, maar het zijn niet alleen Dassen, het probleem doet zich overal, een probleem, het is geen probleem, want je moet natuurlijk beginnen met het feit, ik ga zo door met de wat grotere dieren, er is natuurlijk in de stad al een immense populatie van dieren die je alleen soms ziet, of denk aan de duiven, de stad is utrecht, dan zijn er dan 1 miljoen duiven die ook makkelijk aan de kost komen, zonder altijd grote problemen, ja niet alleen duiven, denk aan ratten, die is er in elke stad, ook als het een hele relatief nette stad is, zoals utrecht, als je ratten wil zien, gaan samen in de schemering langs de singels wandelen, maar als de singelopen is afgelopen, dan komen er ratten tevoorschijn, die schrikken ze dan in de kloten van de singelopen, maar komen er ratten tevoorschijn, die kun je daar maar aan rustig op en neer zien lopen, dan denk ik ook bij de Rembrandtkade eerlijk gezegd, en dan nog, laten we zeggen, de insectenpopulatie, de vlindepopulatie,

dat is meestal niks in de stad, maar mieren doen het in principe heel goed in de stad, in New York is het een bekend voorbeeld dat in Park Avenue heb je de middenberm, en daar bleken eigenlijk zes verschillende mieren soorten te wonen, wat op zichzelf wel interessant is natuurlijk, en zes soorten bleken afkomstig uit Europa, en zes soorten waren typisch Amerikaanse mieren, waar je ziet dat het klopt is hem, immigranten, waar een deel van de mierenpopulatie was geïmigreerd,

geïmigreerd, en een gedeelte voor de mierenpopulatie was al daar, die hadden het eigenlijk beter gedaan

dan de oorspronkelijke nativepopulation van de Vrijne de Staten, en dat geldt eigenlijk hetzelfde geld voor, nou kan iedereen aanbevelen, ook in Nederland als u een tuintje heeft, hoe klein ook, en er liggen van die stoeptenels, tils om tegelopen en kijk wat er onder zit, er zijn in Nederland gewoon alleen al 31 verschillende soorten pissebedden, dus een gigantische populatie van dieren, maar voor de stad, en mijn prima habitat is hem, het mij even zo te noemen, maar ook grotere dieren die komen in toenemende maarten naar de stad, ik herinner me nog, niet zo langer leeg, ik denk een jaar of vier, vijf, geleden, dat er voor het eerst een coyote was gesignaleerd in het centraalpark, en als je weet, weet je weet hoe centraalpark ligt op Pense, in het hart van Manhattan, en had iemand uitgevogeld hoe die coyote daar gekomen

was, nou dat was dat jaerdenk verhalen, zo'n coyote, we hadden 17 bruggen gepasseerd, zes tunnels, er was meerdere maanden het spoor over gestoken, nou dat jaerdenk, dit is wel een... Ja, ze rijden hier weer vlot op de straat in ieder geval, dan schrijf ik ook op weg naar het evenement, ja dus overal zie je deze inhaal, coyotes zijn natuurlijk goed te vergelijken met vossen, dat zijn intelligente en opportunistische dieren, dus op de duur zal, de overst, die allereerste coyote ging vrij snel dood, die was kennelijk toch een beetje verzinnod geraakt door zijn avontuurlijke reis, maar ten slotte denk ik dat coyotes een vrij normaal verschijnsel zullen worden in alle Amerikaanse steden, zodra ook mensen zeggen van ja die hoeft je niet allemaal dood te schieten, ze zijn eigenlijk in principe niet gevaarlijk, ze zijn vaak veel banger voor ons dan wij voor hen, maar je hebt ook natuurlijk in Amerikaanse beurbejaar de bekende verhalen over zwarte bieren, die als ze honger hebben in het borst dan komen ze naar ze beurbejaar, omdat daar vaak ook weer overal voedsel ontslingert, wat ze graag komen opeeten, en je denkt aan de wilde zwijnen, een plaag in Belijn, en dan kun je als je z'n avonds een beetje oplet, kun je dat zeggen, die wilde zwijnen, die boom die in alles omvoelt, alle gasvelden en perken enzo, en moet wel bijgezegd worden, dat deed mij natuurlijk wel een klein beetje pijn, dat kijkers, tuinen en parken zijn voor de ecologische rijkdom eigenlijk betrekkelijk waardeloos, parken zijn veel te netjes, er zijn veel te veel grote gasvlakten, grote, weet het, gasons dat is voor de natuur, is dat niet veel zaken, het boek is ook een aller opzichte, een pleidooi, laat eens wat rommel ontstaan in de stad. Hoe komt het dat het niet interessant is? Wat? Hoe komt het dat het niet interessant is die grote vlakte is? Omdat het voor dieren niet zo bijster interessant is, wat je moet doen is daarvoor dat er is een rubine ergens, laat die rubine is een tijdje licht, dan zul je zien dat na twee of drie jaar is het een bloemenpracht en dan vind je er al een rare insect, kothom, hij zegt van ja, je moet natuurlijk werk aan natuur herstellen, natuurlijk, dat spreekt voor zich, maar eigenlijk, en daar gaat het boek in allerlei opzichten over, in die zin is het uiteindelijk een heel optimistisch boek, herstelt de natuur zichzelf op een spectaculaire manier, veel sneller dan je altijd denkt, denk aan die wilde zwijnen, die wilde zwijnenbeleden zijn een lange plaag geworden, de wilde zwijnen textes, dat is een gigantische plaag, wat zijn hele wilde, wilde woesten, wilde zwijnen zal ik maar zeggen, ook wilde zwijnen zijn kiederdieren, die bovenin zijn voorplant, heb je wel eens gezien, of zo'n wild zwijnmoeder met weet ik, het vijftien van die aandoemelijke gestreepte biergetjes erachteraan, of ik heb dat verhalen verteld, van die twee keilers, zoals dat heet, die die die die die die wolf aanvallen, die wolft is er werkelijk ongeanstrengt, ook wolven zijn een typisch voorbeeld van dit fenomeen, ik begreep uit het boek, ik heb er zelf nooit eens over gelezen, dat overal in Oost-Europa zeggen in suburbaan gebied, dat je daar zonder al te grote problemen wolven tegen kunt komen, nou ja, je kunt natuurlijk in Nederland tegenwoordig ook wolven tegenkomen, en je kunt je afvragen hoe succesvol de wolven zal doen op de Utrechtseu, daar zie ik in feite voor de wolven. En wilde zwijnen ook als het bossen gaat? Ja, wilde zwijnen redden, het ook prima, overal in Nederland, in bosrijk gebied, sterker nog, ontwikkelen ze vaak al heel snel tot een soort plaag, en dan worden ze toch beschoten,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

en zijn gevaarlijk ook wel he, moet je niet zomaar beleven? Ja zeker, als ze jongen hebben zijn ze gevaarlijk, zeker, zeker, ja, zeker vaak genoeg op de wandeling van mijn opa, dus we zullen dan horen, dat was zo'n varenbosch waar ze woonden, nee, dit was in de steeg, daarboven, boven de steeg, en dan bezorgen we altijd wel dat we uit de buurt blijven, want je hoort ze geweldig. Precies, ook mensen met honden, je moet je ook al passen. Ja, ze zetten absoluut niet bang voor honden, dan moet je wel een rekening behouden. Nee, dus ze gaan gewoon, nee, denk aan die volf, ze gaan gewoon in de aanval. Nou, dit is een fenomeen wat je op tal van plaatsen zit, waarom ik dat de dierenwereld, dat die eigenlijk terugkomt naar de stad, is ook een verhaal over brisbeen, waar de koala's waarschijnlijk hele schuwe dieren te zijn, en je weet die koala's, dat zeggen we, die ongelooflijk slon, de acola's, die in die bomen leven van die acolytusbladeren, maar het is ook de koala's hebben brisbeen ontdekt als een heel nuttige plek om te gaan wonen, en dat zie je dus wereldwijd, dat grote stedelijke agglomeraties en feiten, min of meer spontaan, een enorme natuurlijke ecologische diversiteit hebben opgebouwd. Wat voor die grote dieren geldt, geldt affortioor, en natuurlijk voor die enorme dierenwereld die daar natuurlijk nog onderschuilt. Ik denk dat ik het was een tegeltje in de achtertuin opgeterd, en ik denk dat het is ongelooflijk werkelijk wat een diversiteit daar aanwezig is. Nu zullen toch al veel Nederlands hebben zo'n hoopje zand hergezien op hun terras, waar die mieren bezig zijn om hun onderhoudse woningen te vergroten. En die oude tuin is ook een prachtig voorbeeld. Ja, maar we hebben wel bewust hebben wij onze tuin laten verwilderen natuurlijk, want dat is natuurlijk veel leuker voor de dierenwereld. Nou, de katten zijn er, en van de buurt katten zijn er ook gek mee, want die komen altijd bij ons in de tuin pitten, omdat het echt gewoon prettige schouwplaatsen zijn. Katten verwilderen snel, ook in Nederland zijn basse, dus ik dacht ook wel in een klein dat dat jacht op vieners verwilderde katten doodschieten. Maar goed, het is een wonderlijk boek in de zin, ik hoop dat het nu wel al een grote thema zo'n beetje besproken hebt, dat de stad zijn eigen nieuwe en in alle opzichten heel positieve ecologische structuur schept. Alle natuurliefhebbers die zullen nu al met het schijmen op de mond op de bank zitten, dat is schandelijk en natuur is toch heel wat anders dan een stad. Nee, als de natuur het goed doet in de Fransaal staat, dat maakt helemaal niks uit. Natuur is natuur, sterk en nog wij zijn zelf een onderdeel van de natuur, maar dat is een filosofische kwestie waar we nu verder nu niet op in zullen gaan, maar natuur is overal. Er is een heel berwond filmpje, dat laat zien hoe Manhattan zich ontwikkeld als de mens plotseling volledig verdwijnt. Dan is het echt in 10 minuten, dat is nou erg optimistisch, in 10 jaar begint het te verwilderen, struiken schieten op, boompjes, met name natuurlijk de ondergrond, ze moet permanent ontwaterd worden, leger pompt worden, anders loopt die onder water, dus ook daar ontstaat in no time geen boel. Terwijl er nog in de covid jaren toen deels het verkeerweg viel in veel steden in de wereld, zacht je plotseling herten die over de straat liepen en die al bezig waren om iets premature misschien om de boel te coloniseren als wij de aftochter hadden geblazen. Hoe heet dat filmpje, waar je het net over had? Ja, daar weet ik niet, dan moet je even op zoeken op het internet.

Wat moet je intikken dan? Geen idee, waarschijnlijk Manhattan after 10 years without humans, zo iets, meestal is het internet vrij creatief, ook als je niet precies weet wat de titel is, dan kom je terslotte wel uit, kan het zijn dat er meer van dit soort filmpjes zijn, waar je ziet dat natuurherstel, dat er natuurlijk vooral zelf enorm goed is in het herstellen, waarbij ik net doen of de natuur een soort persoon is of zo, dat is helemaal niet waar, vanzelfsprekend, maar dit is de urban jungle, het is, je begrijpt ik wel in tropische steden, waar het vaak nog heel anders was, heel veel asiatische steden, waar veel meer ruimte was om voor dit soort verschijns te hebben dan in westerse steden, dat heel veel westerse steden initieel natuurlijk zeker aan West-Europa zijn gebouwd binnen het muren, en dat betekent dat het heel compacte steden zijn waar relatief weinig ruimte is voor parken en gansons of voor grote bonpartijen, maar het was in de asiatische steden vaak wel anders, maar je ziet nu weinig natuurlijk uit die ommuring en lang zijn losgebroken en we hebben suburbia, wat het nou in de buitenwijken gecreëerd, maar ja, gaan we een beelthoven, ik wil verder dat beelthoven vol zit met volsen, dat zijn schuwe beesten, ze weten precies dat we niet te vertrouwen zijn, maar ja, dat zijn ze er te slotte, waarom niet, ik dacht ook waarom niet een wolf in het Willemine park, daar eenzaam loopt achter mij rollaat, dat vind je dan toch nog, nou een wolf versloond wordt bij wijze van spreken, dat gaat niet gebeuren, maar goed, ik wil mij zeggen, de natuur verandert natuurlijk, maar het denk aan die halsbandpakieten, en het is een tropische vogelde halsbandpakiet, het Weemelt in Tienbilsen Park, in Amsterdam heb je al 10.000 halsbandpakieten, oude broeders, zo efficiënt niet waar met de papahaaien, bek, dat ze hele gaten slaan in nieuw woningen om een hol te vormen, ja, het is in dat opzicht, het is een geweldig boek eigenlijk, en een opgewek boek, en een opgewek positief boek, ja, ik vind het mooi om te horen dat dus, dat als je zegt van dat de steden hebben voor meer diversiteit gezorgd van de natuur, ja, in Los Angeles, zoek het citaat op, in Los Angeles is de ecologische diversiteit veel groter dan die was voordat Los Angeles bestond, maar het ligt natuurlijk ook aan de exoten die we importeren, vaak tientallen, want die beginnen in Parkers en hij nemen ook de ontende rond, ik noem maar een exoot op, waar ze komen, die van Danico, maar uit die Himalaya, en dat, dan van Tanz, dat gebied, maar die doen het hier ook prijbaar, ja, heel veel, nou ja, het halsbandpakiet, of de neurograns, of weet ik veel wat je weet, maar wilde zijn tal en tal van voorbeelden, ja, en daar zit, wij zijn enorm tegen exoten, proberen ze ook altijd uit te roeien en zo, maar dat is eigenlijk een beetje ontenissen bij je haar, zeldend succesvol bij het uitroeien van exoten, vooral omdat het ze vaak ontbreekt, u kan natuurlijk een vijandig hier, die moet eerst ontstaan als het ware, ja, maar wat je wel ziet is natuurlijk dat er een soort van homogenisering van de fauna optreedt, ja, dat je, dat je, dat is ook misschien van, sorry, van de flora optreedt, dus dat leuke Chinese planten worden hier geïntroduceerd, doen het hier geweldig en kunnen zelfs ook weer een plaag worden, maar wij hebben toch ook al, al jaren heb je dat hier angst, psychose dat wasbeeren zich duizendvoudig over Europa zullen verspreiden, dat valt nogal mee is mijn indruk, maar de wasbeeren

zijn typisch Noord-Amerikaanse, die ook de wasbeeren zijn typisch voorbeeld van een intelligente opportunistische stadsbewoner, ja ik heb het allemaal, ik had beter naar mijn dochter moeten luisteren,
die heeft ooit een jaar in Boston geweest en, en die zei weet je wat zo gek is, dat, dat, die woonde daar een dormitorie, ja, dat valt in universiteit, maar weet je waarnaar wij nog last van hebben
die wasbeeren, die zijn steeds bezig om al die velden te spakken, dan doen ze de deksters vanavond zo en halen ze van alles er nog wat uit, en wasbeeren zijn ook heel, nogmaals creatieve intelligente dieren, dus vroeg of laat, wie zal het zeggen, niet waar, loop je de straat uit en tot je stomme verwondering zitten er twee wasbeeren aan de weg remmen elkaar, ja, je stipt al heel
kort aan de bestrijdingsmiddelen, daar heb je het volgens mij eerder ook al eens over gehad, ja, die bestrijdingsmiddelen zijn een ramp voor de natuur, in allerlei opzichten, de insectenpopulatie in stuk significant vermindert, in, in die gebieden waar de, waar de insecticide op grote schaal gebruikt worden, het is onbegrijpelijk dat, dat de Europese Unie een aantal insecticide toch weer
verlengd heeft op het punt op toestemmingsgebied, ja dat is allemaal weer, sorry dat ik het zeggen moet, de landbouw zit hier natuurlijk achter, de landbouw is een meegraan gebruiker van
insecticide en alle andere rotsoenig waren om de oosten beschermen, dat bij een populatie zo achteruit gaat, dat heeft meerdere oorzaken, maar één van de oorzaak is dat ze slecht tegen die, ja, hoe heette die dingen ook weer, die moderne gif, ja, in veel gebieden in West-Europa, waar, waar er een verspraak is van intensieve landbouw, daar is bijvoorbeeld insectenpopulatie met de helft of meer afgenomen, dat is een heel, heel slecht signaal als dat zo is, daar moet je echt proberen, en je bent zeker bij insecticide en kunstmest, is men natuurlijk steeds geneigd om te vluchten enorm meer, normeer, normeer, als het minder effectief begint te worden. Dus de opprobe in dat boek is, gebruik het niet? Ja, zeker, wel op de middel lange termijn moet je er van uitgaan, dat we er iets anders moeten. Al die biologische bestrijdingsmethoden.
Oké, dus je rende wel aan. Ik denk aan die, aan die, dat die komkommers waar ik ooit er geweest ben, waar drie jongen daar 7 miljoen komkommers per jaar producerden, en daar was een biologische bestrijdingsmethoden, het waren zakjes met, hoe heet dat nou, eitjes van de sluipwesp, en die sluipwesp larven, die komen tevoorschijden, en die worden gelijk, de sluipwespmoeder
legt de eitjes in de rupsel van andere insecten. Dan te bedenken dat je komkommers helemaal niet lekker vindt? Ja, wat mij betreft hadden ze al die kloten dingen op mogen eten, die insecten, maar dat was, ik vroeg nou, waar gaan die dingen naartoe? Dat je weet, al die komkommers van ons in toeren gingen naar Frankrijk nou te benen, die worden ze waarschijnlijk daar, op zo'n boerenmarkt verkocht, alsof ze ter plek erg goed zijn. Vind je courgette nog vies, want dat is natuurlijk een afgeleide van komkommer. Ik vind courgettes niet vies, maar ik vind er eigenlijk geen reed aan. Ze kunnen
geroosterd nog wel, met wat hulpwerk kan het nog wel eetbaar zijn, maar ik ben geen hout courgette

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

liefhebben. Hij vindt het beter dan komkommer. Komkommer vindt je ronduit smerig. Ja, verschuwelijk, vooral omdat ze vies ruikt. Dus als het op een broodje zit bij de slimst in de kantine, dan gooi je dat dus uit? Nee, dat hele broodje eet ik niet op, want die smaak is enorm besmettelijk. Je hoeft maar een stukje komkommer op de zalm te leggen en die zal hem die smaak komkommen. En een klein beetje een gevoelige smaak hebben. En nu ik mijn smaak weer terug heb, nu ik 23 jaar ruim niet gerookt heb. Laten we ze even het boek noemen. Urban Jungle, dus en de schijver. Urban Jungle, die man heet Wilson. Hij heeft ongetwijfeld initialen, maar die weet ik niet. Maar dit is denkvolgende. Het is in het Nederlands vertaald ook. Het leest plot weg. Het is allemaal heel, ik denk wat leuk, wat interessant, hoe is het toch, mogelijk dat. En daar komt er weer zo'n verhaal, dat van zo'n mevrouw die op de poortje van haar eenvoudige woning, soms een enorme zwarte bier aantreft, die wees om iets op te eten, wat ze daar even laten liggen. Wat vragen we hebben natuurlijk in de vorige afleveringen gehad over, hadden de Duitsers kunnen winnen? Hier is een vraag van iemand die zegt Duitsland winning the war, want als ze Rusland niet aangevallen hadden, was dat het geval. Probleem is in ieder geval dat ze dat niet op tijd hebben ingezien. En in de UK hebben ze de focus gehouden op de lucht aanvallen en hadden ze ook de oorlogsindustrie moeten aanvallen. Is Maarten er daarmee eens? Ja, daar ben ik het grote deel mee eens even recapituleren. Ja, we hebben dat daar trouwens, dat heb ik wel vermeld volgens mij, dan stelt dat Duitsland en Rusland niet, dus of je natuurlijk niet zou hebben aangevallen, wat dan. Dat is ook een heel interessant scenario als ervoor dat die dan in de zomer van 40, hadden ze even, nou moet je eens even kijken wat ik tot stand heb gebracht, dat is geen kanterpje is, dus ik stop erbij. Ik ga mijn pensioen, een heel fijne huis staan, berg te schalen, prachtig uitzicht, kan ik je garanderen. Ik ben er weer thuis en zo is opgeblazen, maar het uitzicht is er natuurlijk nog. Ja, dat is absoluut de feit, dat is niet duidelijk hoe het dan verder zou hebben ontmoeten. Al kun je afvragen natuurlijk, kijk, de beslissende momenten zijn dus de aanval op de soffietunie. Dat heeft Eertel gedaan, om dat hebben we verteld, he, hij dacht dat het 9 weken gepiept was. En naar klassieke fout, van de zogenaamde strategen of van de slechte strategen, namelijk het onderschatting van de tegenstander, dat je niet weet wat je tegenstander kan. En heeft die tegenstander, want de Duitsers nog een hele tijd heel makkelijk gemaakt door wijks zo stompzinig, vechten en georganiseerd te zijn, dat het doorhoeven is om het aan te zien, heeft ze 5 miljoen kruisgevangelijke kosten op het wussen. Maar ten slotte qua hebben het wussen de zaak op turnuels gekregen en toen was het wel beklaard met de weermacht natuurlijk. Dus dat is punt 1, de onderschatting van de tegenstander, maar ik denk toch dat ook het feit dat de Japanners aan de oorlogs zijn aan het deelnemen, dus 7 december 1941, en wat dat bracht de Verenigde te staan in de oorlog. En de Verenigde staat daar bevrij snel besloten dat ze in feite, ja, Duitsland is de primaire vijandzaag van het

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

wester, als je het zo wil noemen, en dat ze in ieder geval in eerste instantie hun aandacht vooral zou geven aan de oorlog tegen Duitsland. Hoe dat gelopen zou zijn als Duitsland na de zomer van 40 niet had besloten om, maar feitelijk moeten we toch constateren dat het was altijd ook in de lange termijnplanning hetelst bedoeling om een groot koloniaal rijk in Europa te creëren. En daarvoor was het natuurlijk noodzakelijk dat het hele westelijke deel van Rusland, van de Sovjetunie, door de Duitsers voorover zou worden. En wat er over was van de Russische bevolking zou overuitgemoord, overuitgehongen moeten worden, of achter de oorlogjaag moeten worden.

Dat was het idee. Dus het zat altijd in de planning. En daarom heb ik toen dat verhaal afgesloten, met de feit dat Hitler dus een waardeloze straat tegen was, die absoluut niet goed heeft nagedacht. En ook over zijn potentiële tegenstanders, waar slecht geïnformeerd was. Wel begrijpelijk, want iedereen in de wereld was waar slecht geïnformeerd vanwege die winteroorlog waren, die vinden

verhaalelijk enorm succesvol waren. En de Russen pas na enige tijd de zaak konden winnen. Dus het was

wel begrijpelijk, maar desgel niet te minse wisten. De Duitsers waren wel verbaasd dat ze dan een hele hele zwik van die Russische divisies uitgeschakeld en dan bleken er weer nieuwe divisies te zijn.

Dus luistert die podcast even terug als je die helemaal wil horen. Hadden de Duitsers kunnen winnen?

Ja. Hadden de Duitsers kunnen winnen? Ja, eigenlijk als ze meteen na de overwinning op Frankrijk onderhandelingen hadden gestart en bereid waren geweest tot vergaande concessies.

Niet waar, ondanks het feit dat ze die oorlog zover als ze het hadden gewonnen. Wie weet, maar nogmaals dat zat, dat was niet het plan van Hitler. Nee. Heel andervraal dan, over de schimmels.

Zijn het nou plant of zijn het dier? Er zijn ook veel vragen over. Er zijn geen planten, er zijn geen dieren, maar er zijn wel levende wezens. Meer levend dan planten.

En wat bezeer je dat op?

Op moderne onderzoek, maar nu blijkt ook dat bomen bijvoorbeeld al veel ingewikkelde gedrag vertonen dan we ooit vermogenlijk hebben gehouden. Als we nou iets hebben geleerd in de afgelopen

in 25, 30 jaar voortaan, zolang ik al die weekbladen, al die wetenschappelijke bijlagen is dat, levende wezens in de breedste zin van het woord, veel intelligenter zijn dan wij eigenlijk altijd dachten dat ze waren.

En dan moet je me nog even helpen met wat ik naar een meneer toe moet sturen van iets wat is een bijeenkomst waar hij gaat spreken, dat is pas in juni, dus dat is nog ver weg, maar je weet hoe het gaat, die mensen die willen even met je op bellen en die willen iets inplannen. Ja, het liefst is een hele middag met mij aanspreken.

Ja, wat zal ik tegen die meneer zeggen? Want hij wil wel iets inplannen.

Wat is het? Ja, voor die pensioen dingen is het altijd.

Oh, dat is dat pensioending, ja, doen we dat ook samen?

Ja, dat is zo'n combi.

Oké, dus dan moeten we ons wel in die pensioen verdiepen.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

Maar het is maar een half uurtje, dus dat is heel kort.
Oh, een half uurtje.
En je wordt met de taxi opgehaald, dat is ook al geregeld.
Oké, nog mooier.
Dus dat is allemaal in dag en ergens in juni.
Wat zal ik tegen die man zeggen, zal ik zeggen, we prikken een datum ergens in die week?
In juni.
Dan moeten we hem een beetje ruim aanbieden.
Ik zou zeggen, ergens bellen wij op, ergens twee weken van te voeren.
En dan moet hij even jou zeggen wanneer of wat.
En dan zeg ik wel of dat kan, ja of nee.
Oké.
In principe nooit voor één uur smiddag.
En liever niet z'n avonds omdat je denkt oh god, er is iets vreselijk gebeurd.
En kortom, ik kan geen garantie bieden.
Zoals nu heb ik hem uitgezet.
Maar kunnen we ook een tijdje afspreken?
Ja precies, tussen kwart over één of zo.
Eén uur, kwart over één, dat is prima.
Oké, prima, dan ga ik de hele leven aan hem doorgeven.
Zo'n telefoon gesprek duurt, dan ben je in 10 minuten een goetje, dan ben je klaar.
Ja.
Als je een afspraak maakt, dan ben je de hele dag heel kwijt.
Ja.
Even denken en niet fysiek afspreken, gewoon telefonisch.
Telefonisch, ja, zeker.
Het telefoon is een heel efficiënt apparaat, net als e-mail.
Daar begrijp ik ook helemaal niks van al die hele sociale media.
We hadden een prima medium.
E-mail, je kunt er alles mee, foto's versturen.
Zorg ook dat het bericht niet al te lang wordt, niet al te veel geluul.
Prachtig medium en nee, we moesten allemaal kletsmedia hebben.
Wij kunnen er ook wel wat van toch, van het geklets in het geouden hoeren in deze podcast.
Het leuke is trouwens wel, we hebben een lang pingster weekend voor de boeg.
Dus dat is de ideale kans om de podcast die je deze week gemist hebt nog een keer terug te luisteren.
En dat zijn behoorlijk mooie afleveringen, al zeggen we het zelf.
Onder andere, over moeten we overwegen om Oekraïne toch toe te laten treden tot de Navoo.
En de vernedering van de Russel op eigen grondterrein.
Ook die aflevering vind je in de beschrijving bij deze podcast.
En tot slot, de man die we binnenkort gaan ontmoeten in het Spant in Bussem.
Want hij hebben een live podcast tijdens een praktijkonderwijsdag.
Dennis Wiersma, en zijn woede uitbarstingen.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #417 - Fittie met natuurgekkies met okselhaar

En de slachtoffers die hij heeft gemaakt op verschillende ministeries.

Ook die aflevering luister je nu terug in dat lange, lekkere pingster weekend via de link in de shownotes.

Alle natuurliefhebbers die zullen nu wel met het schijmen op de mond op de bank zitten.

En mocht je er helemaal geen genoeg van krijgen, luister dan nu naar het luisterboek van Martin Worsum

over de geschiedenis van Rusland.

En leer meer over de motieven van Putin om Oekraïne aan te vallen.

Dat luisterboek staat nu voor je klaar in de shownotes.